

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet	OMPRØVE, august 2018
Juridisk kandidateksamen	Ordning:
Del/delprøve/fase: 2. år af bacheloruddannelsen	
Fag: Forvaltningsret	
Opgavetype: AO	
Antal sider i opgavesættet (incl. forsiden): 5	
Eksamensdag: Torsdag den 2. august 2018 kl. 9.00 – 14.00	
Eksamenslokale:	
Tilladte medbragte hjælpemidler: Alle - herunder batteridrevet PC som opslagsværk	
Materiale der udleveres til eksaminanden: Intet ud over opgaveteksten	

(Det bemærkes, at der ikke foretages opgavegennemgang)

AO 1

Den 6. juni 2016 ansøgte Anders Andersen Rynkeby Kommune om dispensation til at anvende sit sommerhus til helårsbeboelse (overnatning). Sommerhuset, der var beliggende i et sommerhusområde, havde han erhvervet den 1. januar 2015. Som begrundelse for sin ansøgning henviste Anders Andersen til, at nu da han var blevet folkepensionist, ville han gerne tilbringe sin tid i et område tæt på skov og strand.

Efter behørig sagsbehandling udstedte Rynkeby Kommune den 1. september 2016 i medfør af planlovens § 40, stk. 2, dispensation til Anders Andersen, således at han kunne anvende sommerhuset til helårsbeboelse. Der var dog – uden at dette var begrundet – knyttet et vilkår om tidsbegrænsning til dispensationen, således at den bortfaldt efter fem år, regnet fra udstedelsen.

Anders Andersen, der samtidig med afgørelsen havde fået klagevejledning, påklagede rettidigt Rynkeby Kommunes afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet, der på daværende tidspunkt var rekursinstans, jf. lbk. nr. 1529 af 23. november 2015. I sin klage anførte Anders Andersen, at der ikke var grundlag for at gøre dispensationen tidsbegrænset. Han henviste samtidig til, at der ikke var nogen begrundelse for vilkåret.

Den 1. december 2016 modtog Anders Andersen meddelelse om, at Natur- og Miljøklagenævnet havde ophævet dispensationen. I begrundelsen henviste nævnet til, at Anders Andersens ønske om at tilbringe sin tid i et område tæt på skov og strand ikke kunne karakteriseres som et "særligt tilfælde", der kunne begrunde en dispensation efter planlovens § 40, stk. 2. Der havde derfor ikke været retligt grundlag for at udstede dispensationen. Afgørelsen var ledsaget af en behørig vejledning om søgsmålsfristen.

Anders Andersen var chokeret over Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse. Han søgte den 15. december 2016 på ny Rynkeby Kommune om dispensation til at anvende sommerhuset til helårsbeboelse. Denne gang søgte han under henvisning til planlovens § 41, stk. 1, idet han anmodede kommunen om at dispensere fra 8 års-reglen. Han henviste endvidere til, at han i mellemtiden havde solgt og fraflyttet sin ejerlejlighed i Rynkeby, hvorfor han ikke længere havde andre steder at bo end i sommerhuset.

Den 1. februar 2017 meddelte Rynkeby Kommune Anders Andersen afslag på hans ansøgning. I kommunens afslag, der var behørigt begrundet, henvistes der til, at kommunen ikke havde hjemmel til at dispensere fra 8 års-reglen i planlovens § 41, stk. 1. Samtidig meddelte kommunen Anders Andersen, at hans fortsatte beboelse af sommerhuset på helårsbasis var ulovlig. Kommunen henstillede derfor, at han fraflyttede frivilligt. Hvis det ikke skete, ville der blive iværksat en påbudssag.

Anders Andersen flyttede derfor den 15. februar 2017 ind i en lejet lejlighed i Rynkeby. Samme dag indgav han en klage til Planklagenævnet, der den 1. januar 2017 havde overtaget Natur- og Miljøklagenævnets kompetence på området. I klagen henviste han til sin "boligsituation", der måtte kunne begrunde en dispensation i forhold til 8 års-reglen.

Den 3. juli 2017 ophævede Planklagenævnet Rynkeby Kommunes afgørelse af 1. februar 2017. Ophævelsen skete under henvisning til den ændring af planlovens § 41, stk. 1, der var trådt i kraft den 15. juni 2017 (lov nr. 668 af 8. juni 2017).

Anders Andersen anmodede den 10. juli 2017 advokat Bjarne Berntsen om bistand i sagen. Han ønskede en redegørelse for, hvad Planklagenævnets ophævelse af kommunens afgørelse af 1. februar 2017 betød for ham. Han ønskede endvidere en vurdering af, om han kunne indbringe Natur- og Miljøklagenævnets ophævelse af den oprindelige dispensation for domstolene. Endvidere ønskede han en vurdering af, om han

ved domstolene kunne rejse krav mod Rynkeby Kommune om erstatning for sin udgift til leje af lejebolig for perioden fra den 15. februar 2017.

Der ønskes en begrundet forvaltningsretlig stillingtagen til det beskrevne sagsforløb, herunder hvad advokaten bør svare.

Der skal ved besvarelsen lægges til grund, at den lovændring, der trådte i kraft den 15. juni 2017, ikke indeholder overgangsbestemmelser.

* * * * *

Uddrag af Planloven (dagældende), lbk 1529 af 23. november 2015:

§ 40. En bolig i et sommerhusområde må bortset fra kortvarige ferieophold m.v. ikke anvendes til overnatning i perioden fra 1. oktober til 31. marts

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra forbuddet i stk. 1. En dispensation bortfalder ved ejerskifte, og når boligen ikke længere anvendes til helårsbeboelse.

§ 41. En pensionist, der ejer en bolig i et sommerhusområde, har en personlig ret til at benytte boligen til helårsbeboelse, når pensionisten har ejet ejendommen i 8 år.....

Stk. 2. Ved pensionist forstås

1) en person, der har ret til at oppebære folkepension i henhold til lov om social pension.....

§ 58. Til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet kan påklages:....

4) Kommunalbestyrelsens afgørelser om andre forhold, der er omfattet af denne lov og regler udstedt i medfør af loven, for så vidt angår retlige spørgsmål.....

§ 59. Klageberettiget efter § 58 er erhvervs- og vækstministeren og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder en nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.

Stk. 2. Klageberettiget efter § 58, stk. 1, nr. 1, 3, 4 og 5, er endvidere landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, på betingelse af,

1) at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og
2) at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Uddrag af lov nr. 668 af 8. juni 2017 (Ændring er Planloven):

§ 41. En pensionist, der ejer en bolig i et sommerhusområde, har en personlig ret til at benytte boligen til helårsbeboelse, når pensionisten har ejet ejendommen i 1 år.....

Stk. 2. Ved pensionist forstås

1) en person, der har ret til at oppebære folkepension i henhold til lov om social pension.....

§ 58. Til Planklagenævnet kan påklages.....

3) Kommunalbestyrelsens afgørelser om andre forhold, der er omfattet af denne lov og regler udstedt i medfør af loven, for så vidt angår retlige spørgsmål.....

Planloven, domstolsprøvelse (identisk før og efter lovændringen):

§ 62. Søgsmål til prøvelse af afgørelser om forhold, der er omfattet af denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt

AO 2

Ved kommunalvalget i 2017 fik lokallisten Miljøforkæmperne absolut flertal i X-købing Kommunes kommunalbestyrelse på et program om at skabe Danmarks mest miljøvenlige kommune.

For – som lokallisten havde lovet under valgkampen – at markere dette skifte i den politiske linje besluttede kommunalbestyrelsen i januar 2018, at miljøforvaltningen skulle ændre skriftfarve i breve, pjecer, på kommunens hjemmeside, i alle digitale løsninger mv. Hvor man før havde benyttet den traditionelle sorte skriftfarve, skulle skriftfarven nu være grøn. Ved denne beslutning medvirkede Christian Christensen (CC), der som led i den forudgående valgkamp havde været indædt fortalere for fortsat brug af sorte bogstaver og kaldt idéen om grønne bogstaver for ”noget symbolsk pjat”.

Den 72-årige pensionist Bent Bergsen (BB) boede i udkanten af en af landsbyerne i X-Købing. En tidlig morgen i marts 2018 gik Bent i sin have og så en rotte løbe op mod huset. Da Bent vidste, at man har pligt til at indberette rotter til kommunen, ringede han senere på dagen til kommunens borgerservice og bad om at tale med Gerda Gertsen (GG), som han kendte fra enkelte, tidligere og hyggelige samtaler om småting. Gerda meddelte omhyggeligt og korrekt Bent, at indberetning af rotter var gjort det, der kaldes obligatorisk digital i forbindelse med nogle lovændringer. Bent skulle derfor bruge kommunens digitale selvbetjeningsystem.

Bent var nogenlunde it-kyndig og begav sig ned på det lokale folkebibliotek, hvor han åbnede indberetningssystemet fra borger.dk og opdagede, at han ikke kunne læse teksterne i kommunens system på grund af sin grøn-røde farveblindhed. Han gik derfor over til Gerda Gertsen i Borgerservice og bad hende hjælpe med at udfylde indberetningsskemaet i systemet. Gerda, der selv manglede basal it-kyndighed, kunne ikke vejlede Bent. Gerda bad derfor Bent om at få sine naboer eller familie til at hjælpe.

Naboerne hjalp da også Bent, og anmeldelsen blev udfyldt. Bent var dog ret irriteret og klagede derfor til Ankestyrelsen over kommunens brug af grøn skrift. Ankestyrelsen afviste med henvisning til kommunestyrelseslovens § 48, stk. 1, at tage sagen op og begrundede afvisningen med, at styrelsens tilsyn kun vedrører den lovgivning, der særlig gælder for offentlige myndigheder.

Bent henvendte sig derefter til Økonomi- og Indenrigsministeriet og bad dette gøre noget ved, at alle X-Købings borgerrettede it-løsninger på miljøområdet var ulæselige for folk med grøn-rød farveblindhed.

Ministeriet tog imidlertid heller ikke sagen op, hvorefter Bent klagede til Folketingets Ombudsmand over det samlede forløb.

Der ønskes en begrundet stillingtagen til de forvaltningsretlige problemstillinger, som ovenstående hændelsesforløb giver anledning til, herunder til hvilken reaktion der kan forventes fra Folketingets Ombudsmand.

Det bemærkes, at lovgrundlaget i opgaven er konstrueret.

Lov om tilgængelighed af offentlige myndigheders digitale kommunikation mv.

Formål

§ 1.

...

Stk. 2. Myndigheder m.v., der er omfattet af loven, skal sørge for, at det i artikel 9 i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap nævnte hensyn til at sikre, at personer med handicap på lige fod med andre har adgang til den offentlige sektors digitale informations- og kommunikationstjenester, i videst muligt omfang varetages ved valg, etablering, udvikling og tilpasninger af digitale løsninger.

Anvendelsesområde

§ 2. Loven finder anvendelse på alle digitale løsninger, der anvendes af den offentlige forvaltning.

Vejledning om visse tekniske standarder for offentlige selvbetjeningsløsninger

Visuelle virkemidler

16.5.8. Adskillelighed relateret til farveperception specifikt:

Valg og anvendelse af farver i forbindelse med indretningen af borgerrettede digitale løsningers brugerflader bør tage højde for de mest udbredte former for farverelaterede synshandicap.

Tilgængelighed for brugere, der ikke kan skelne mellem farver (farveblindhed) kan sikres ved, at farver angivet i det grøn/rød spektrum, i det blå spektrum samt i det blå/gule spektrum ikke anvendes til meningsbærende tegn eller symboler.